

**Становище относно Отчет за изпълнението
на държавния бюджет на Република България за 2019 г.
и Годишен отчет за състоянието на държавния и
държавногарантирания дълг към 31.12.2019 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	2
2.	Оценка на основните макроикономически показатели през 2019 г.	3
3.	Анализ на измененията при показателите в Консолидираната фискална програма	5
4.	Анализ на изпълнението на Консолидираната фискална програма през 2019 г.	10
5.	Изпълнение на дискреционните приходи и разходи през 2019 г.	13
6.	Изпълнение на държавния бюджет за 2019 г.	14
6.1.	Приходи	14
6.2.	Разходи	14
6.3.	Салдо по държавния бюджет за 2019 г.	16
7.	Държавен дълг	16
7.1.	Размер и динамика на държавния дълг	16
7.2.	Изпълнение на дълговите ограничения, заложи в ЗДБРБ за 2019 г.	16
7.3.	Структура на държавния дълг	17
7.4.	Лихвени разходи по държавния дълг	18
7.5.	Държавногарантиран дълг	19
8.	Съответствие с фискалните правила	20
7.1.	Фискални правила за структурния дефицит на сектор „Държавно управление“	21
7.2.	Фискално правило за дефицита на сектор „Държавно управление“	21
7.3.	Фискално правило за ръста на бюджетните разходи	22
7.4.	Фискално правило за салдото по консолидираната фискална програма	23
7.5.	Фискално правило за максималния размер на разходите по консолидираната фискална програма	23
7.6.	Фискално правило за консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“	23
9.	Заклучение	24

1. Въведение

Съгласно Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми (ЗФСАКМ) Фискалният съвет на България изготвя мотивирани становища по стратегически документи, относими към спазването на числовите фискални правила. Сред тези документи са:

- 1) Отчет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2019 г.;
- 2) Доклад по отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2019 г.;
- 3) Годишен отчет за състоянието на държавния дълг и държавногарантирания дълг към 31.12.2019 г.;
- 4) Годишен доклад и отчет за дейността на държавния фонд за гарантиране на устойчивостта на държавната пенсионна система за 2019 г.

Дейността по фискално наблюдение предполага анализ и оценка на основни бюджетни и отчетни документи и прогнози, изготвяни от Министерството на финансите, и мотивиране на определени коригиращи действия при необходимост. ЗФСАКМ изисква дейността на Фискалния съвет да се базира на принципите на независимост, публичност, обективност и прозрачност.

В изпълнение на своите задължения съгласно чл. 6., ал. 1. от ЗФСАКМ Фискалният съвет изготвя настоящото становище. Освен изпълнение на задълженията на закона, чрез него Фискалният съвет има за цел да допринесе за разширяване на обхвата на фискална информация и бюджетния анализ. Споделянето на информация, анализи и идеи подпомага властите да предприемат ефективни решения, които се отнасят до въздействие върху икономиката и икономическия цикъл. Целта на настоящия документ е насочена и към повишаване на информираността на българското общество и европейските партньори за фискалното управление на страната и към повишаване на качеството на бюджетната процедура.

Всички становища, оценки, заключения и препоръки се базират върху независима и професионална експертиза въз основа на публично достъпни документи на национални институции и международни организации, сред които са: Министерство на финансите на Република България, Българска народна банка, Национален статистически институт, Европейската комисия, Световната банка, Международния валутен фонд, Организация за икономическо сътрудничество и развитие и др.

2. Оценка на основните макроикономически показатели през 2019 г.

БВП на България през 2019 г. достига 118 669 млн. лв., което представлява номинален растеж от 8,2% спрямо 2018 г. (при 6,8% номинален растеж година по-рано – през 2018 г. спрямо 2017 г.). Заложеният номинален размер в АСБП 2019-2021 при приемането на ЗДБРБ за 2019 г. е на стойност 116 412 млн. лв., т.е. при прогнозните данни се наблюдава **подценяване в номиналното изражение** от близо 2%. В АСБП 2020-2022 – при приемането на ЗДБРБ за 2020 г., е заложен номинален размер на БВП за 2019 г. на стойност 118 625 млн. лв., при която **не се наблюдава съществено отклонение от отчетните данни**.

През 2019 г. реалният растеж се ускорява до 3,4% спрямо 3,1% година по-рано – през 2018 г. спрямо 2017 г. (Табл. 1). Това явление у нас се наблюдава на фона на забавяне на световната икономика. Водещ фактор, обуславящ растежа на българската икономика, остава потреблението, докато при инвестициите се наблюдава забавяне спрямо 2018 г.

Табл. 1. Очакван и отчетен реален растеж на БВП на годишна база за 2018-2019 г.

	Прогноза за 2018 г. ¹	Отчет за 2018 г. ²	Откл. (пр.п.)	Откл. (%)	Прогноза за 2019 г. ³	Отчет за 2019 г. ²	Откл. (пр.п.)	Откл. (%)
България	3,9%	3,1%	-0,8	-20,5%	3,7%	3,4%	-0,3	-8,1%
ЕС 28	2,8%	2,0%	-0,8	-28,6%	2,0%	1,5%	-0,5	-25,0%

Източник: ФС, по данни на МФ

Прогнозните стойности в Табл. 1. са посочените в АСБП 2018-2020 и АСБП 2019-2021, тъй като в тях са представени мотивите към държавния бюджет съответно за 2018 г. и 2019 г. **Докато през 2018 г. отклонението между прогнозата при приемането на Закона за държавния бюджет на Република България и отчета за**

¹ АСБП 2018-2020 при приемане на ЗДБРБ за 2018 г.

² Доклад по отчета на ДБ на РБ 2019

³ АСБП 2019-2021 при приемане на ЗДБРБ за 2019 г.

изпълнението му е значително, то неговото ниво се подобрява през 2019 г. Въпреки това при съпоставянето на отчета с прогнозата се наблюдава подценяване на номиналния размер на БВП и надценяване на реалния растеж. Неточното прогнозиране на растежа оказва силно влияние върху планирането и отчитането на приходите и разходите, като въздейства върху изпълнението им както в номинална стойност, така и спрямо дела от БВП.

След забавянето на износа през 2018 г. той поддържа близки нива на растеж и през 2019 г. Нетният износ има отрицателен принос през 2019 г. – поради увеличаване на вноса, вследствие на повишеното търсене у нас, но той е по-нисък спрямо предходната година.

Средногодишната инфлация през 2019 г. поддържа близки нива до тези от предходната година. Повишаването ѝ е ограничено вследствие на понижаването на цените на суровините. Към края на годината обаче инфлацията се ускорява до 3,1% при 2,3% в края на 2018 г. **Такова ускоряване при ниски цени на суровините предпоставя риск за България с оглед стабилността на цените като критерий за конвергентност при присъединяването на страната към еврозоната.**

В световен план се наблюдават **редица негативни явления, които не са с неочакван характер, а продължават тенденцията** от предходните години. Проблемите в търговските отношения между САЩ и Китай продължават през 2019 г. Обезценяването на турската валута също продължава. Икономиката на Русия е засегната от ограничаването на нефтопроизводството. В Европа се запазва несигурността, породена от въпросите, свързани с Брекзит, които остават нерешени и през 2019 г. Продължава чувствителното забавяне на реалния растеж както в ЕС28 (1,5% за 2019 г. спрямо 2,0% за 2018 г.), така и в Еврозоната (1,2% за 2019 г. спрямо 1,9% за 2018 г.).

През 2019 г. се запазват утвърдените тенденции от последните години на пазара на труда. Коефициентите на заетост и на икономическа активност на трудоспособното население (15-64 г.) се повишават до 70,1% и 73,2%, а безработицата спада до 4,2% – исторически рекордни стойности за всеки от показателите. Макар тази тенденция да се разглежда като положителна, не следва да се пренебрегват обстоятелствата, свързани с **негативното развитие на демографската структура**, които имат отражение върху тези коефициенти. В

допълнение се увеличава и **рискът от прегряване на пазара на труда**. Обикновено той се обуславя и от изпреварващ темп на нарастване на компенсация на един нает спрямо нарастването при производителността на труда, какъвто се наблюдава през предходни периоди. През 2019 г. темпът на компенсация на един нает се ускорява до 6,1% (спрямо 5,6% спрямо за 2018 г.), но остава далеч от нивото от 10,5%, реализирано през 2017 г. Този темп остава **под номиналния растеж от 7,8% на производителността на труда в икономиката**.

3. Анализ на измененията при показателите в Консолидираната фискална програма

Изменението на приходите, разходите и дефицита в КФП по години за периода от 2014 г. до 2019 г., в абсолютна стойност и като процент от БВП, е представено в Табл. 2. и Табл. 3.

Табл. 2. Приходи, разходи и дефицит по КФП (в млн.лв.) за периода 2014-2019 г.

Приходи и разходи по КФП (млн. лв.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Приходи и помощи	29 409.1	32 199.5	33 959.4	35 316.6	39 650.9	44 048.6
Данъчни приходи	23 027.8	24 855.6	26 902.7	29 581.3	32 235.6	35 280.6
Неданъчни приходи	3 460,0	3 697,1	4 150,1	4 214.6	5 302.3	6 303.3
Помощи	2 921.4	3 647.7	2 906.6	1 520,6	2 113,0	2 464.7
Общо разходи	32 482.0	34 684.8	32 494.3	34 471.1	39 515.8	45 201.0
Лихвени разходи	579.9	698.3	734.3	792.4	688.2	648.8
Нелихвени разходи	31 902.2	33 986.5	31 760.0	33 678.5	38 827.6	44 552.2
Първично салдо	-2 493.1	-1 786.9	2 199.4	1 638.0	823.3	-503.6
Касов дефицит (-)/излишък(+)	-3 072.9	-2 485.2	1 465.1	845.6	135.1	-1 152.4
Държавен и държавногарантиран дълг	22 756.3	23 300.4	27 424.3	25 530.8	23 942.1	23 755.3

Източник: ФС, по данни на МФ

Табл. 3. Приходи, разходи и дефицит по КФП (в % от БВП) за периода 2014-2019 г.

<i>Приходи и разходи по КФП (% от БВП)</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Приходи и помощи	35.2	36.4	36.1	35.0	36.1	37.1
Данъчни приходи	27.5	28.1	28.6	29.3	29.4	29.7
Неданъчни приходи	4.1	4.2	4.4	4.2	4.8	5.3
Помощи	3,5	4,1	3,1	1,5	1.9	2.1
Общо разходи	38.8	39.2	34.5	34.1	36.0	38.1
Лихвени разходи	0.7	0.8	0.8	0.8	0.6	0.5
Нелихвени разходи	38.1	38.4	33.7	33.3	35.4	37.6
Първично салдо	- 3.0	- 2.0	2.3	1.6	0.8	-0.4
Касов дефицит (-)/излишък (+)	- 3.7	- 2.8	1.6	0.84	0.12	-0.97

Източник ФС, по данни на МФ

От Табл. 2. се установява, че приходите нарастват постоянно през последните шест години в абсолютно изражение. Но в Табл. 3. се вижда, че като дял от БВП варират между 35% и 37%. Спрямо предходната година с 1 пр. п. се увеличават приходите като дял от БВП през 2019 г. и достигат 37,1%, което е **най-високата стойност за последните шест години**. Данъчните приходи постоянно нарастват като дял от БВП и достигат вече 29,7%.

Неданъчните приходи също увеличават дела си в БВП, който вече е над 5%. Приходите от помощи варират между 1.5% и 4% като дават индикация за темповете на усвояване на средствата от ЕС. През 2019г. те са малко над 2% от БВП, което е ниска стойност за предпоследната година от програмния период 2014-2020 г. В Табл. 4 са представени приходите по КФП през 2019 г. От данните се установява, че те се **увеличават значително** спрямо предходната 2018 г. – в абсолютна сума с 4,4 млрд. лв. или с 11%, и вече са над 44 млрд. лв. След три поредни години с положително салдо по КФП, 2019г. приключва с дефицит в размер на 1,1 млрд. лв. (1% от БВП).

Табл. 4. Изменение на приходите по КФП през 2019 г. спрямо 2018 г.

КОНСОЛИДИРАН ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ (млн. лв.)	Отчет 2018	Отчет 2019	Изменение (млн.лв.)	Изменение (%)
Приходи и помощи	39 650,9	44 048,6	4 397,7	11,09%
Данъчни приходи	32 235,6	35 280,6	3 045,0	9,45%
Преки данъци	15 590,8	17 261,8	1 671,0	10,72%
Данъци върху печалбата	2 464,5	2 695,2	230,7	9,36%
Данък върху доходите на физическите лица	3 668,0	4 019,7	351,7	9,59%
Социално и здравно- осигурителни вноски	9 458,3	10 546,9	1 088,6	11,52%
Косвени данъци	15 531,0	16 847,7	1 316,7	8,48%
Данък върху добавената стойност	10 064,0	11 086,1	1 022,1	10,16%
Акцизи и пътна такса	5 203,2	5 486,0	282,8	5,44%
Мита и митнически такси	226,2	230,9	4,7	2,08%
Други данъци	1 113,8	1 171,1	57,3	5,14%
Данък върху застрахователните премии	37,6	44,7	7,1	18,88%
Неданъчни приходи	5 302,3	6 303,1	1 001,0	18,88%
Помощи	2 113,0	2 464,7	351,7	16,64%

Източник: ФС по данни на МФ

Данните в Табл. 4 показват, че събрани 3 млрд. лв. повече данъчни приходи през 2019 г. спрямо 2018 г. Ръстът в данъчните приходи е 9.45% през 2019г., при 8.2% номинален растеж на БВП. Това показва, че **приходната политика на правителството по отношение на данъците и осигуровките е довела до повишаване на данъчната тежест** от 29,4% през 2018 г. до 29,7% от БВП. Предпоставка за повишаването на данъчните приходи е възходящото икономическо развитие, но в същото време частичен ефект вероятно имат и мерките за повишаване на събираемостта на приходите, тъй като темпът на ръст на приходите надвишава ръста на БВП.

От данните в Табл. 4 се вижда, че увеличение има при всички видове приходи, но при преките данъци то е по-голямо отколкото при косвените. Така косвените данъци запазват своя дял от 14,2% в данъчната тежест, а преките данъци и осигуровките го увеличават съответно с 0,1 и 0,2 пр. п.

Най-голям принос за това увеличение има ръстът на приходите от социално-осигурителни вноски (11,5%), което се дължи основно на увеличаване на средния осигурителен доход с 10,8% (дискреционната мярка за увеличаване на максималния осигурителен доход от 2 600 лв. на 3 000 лв. и на минималните осигурителни прагове за самоосигуряващи се лица и земеделски стопани), докато в броя на осигурените лица се отбелязва незначителен ръст от 0,14%. С

10% се увеличават и приходите от данък върху доходите на физическите лица, за което влияние оказва растящата заетост и увеличаването на заплатите в бюджетната сфера. При корпоративния данък увеличението също е над 9%. При косвените данъци най-голям ръст има при данъка върху застрахователните премии, а именно 19%, но в абсолютно изражение приходите от него не са значителни. От ДДС са събрани 1 млрд. лв. повече от 2018 г. (ръст от 10%), а приходите от акцизи са с 283 млн. лв. повече (или 5% ръст).

Мерките на правителството за повишаване на събираемостта на данъчните приходи със сигурност дават резултат, но без детайлна информация за данъчните основи по видове данъци не е възможно да се оцени каква част от ръста на данъчните приходи се дължи на тези мерки.

Неданъчните приходи нарастват в номинално изражение с 1 млрд. лв. (19% ръст спрямо 2018 г.). Така техният дял в БВП се увеличава с 0,5 пр.п. и достига 5.3%. Като основен фактор са посочени промените в Закона за енергетиката от средата на 2018 г. и създаването на Фонд Сигурност на електроенергийната система.

Приходите от помощи и дарения също нарастват в сравнение с предходната година, но със забавен темп – през 2018 г. усвояването на еврофондовете се ускорява с приблизително 40%, но през 2019г. ръстът е само със 17%, **което не е добър знак в края на програмния период**. Делът им в БВП остава нисък – увеличава се от 1,9% до 2,1%.

Разходите по КФП през 2019 г. се увеличават спрямо предходната 2018 г. – в абсолютна сума с 5 685,2 млн. лв. или с 14,4%, като достигат 45 201 млн. лв. (Табл. 5).

Табл. 5. Изменение на разходите по КФП през 2019 г. спрямо 2018 г.

КОНСОЛИДИРАН ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ (млн. лв.)	Отчет 2018	Отчет 2019	Изменение (млн.лв.)	Изменение (%)
Общо разходи , вкл. вноски в ЕС	39 515,8	45 201,0	5 685,2	14,39%
Общо разходи, без вноски в ЕС	38 432,4	44 007,9	5 575,5	14,51%
Текущи разходи	33 052,2	36 402,7	3 350,5	10,14%
Текущи нелихвени разходи	32 364,0	35 753,9	3 389,9	10,47%
Персонал	8 783,3	10 042,2	1 258,9	14,33%
Издръжка	4 517,1	4 649,2	132,1	2,93%
Субсидии	2 990,1	3 813,3	823,2	27,53%
Лихви	688,2	648,8	-39,4	-5,73%
Външни лихви	447,1	445,0	-2,1	-0,47%
Вътрешни лихви	241,1	203,8	-37,3	-15,47%
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	16 073,5	17 249,2	1 175,7	7,31%
Капиталови разходи и приръст на държавния резерв	5 380,2	7 605,2	2 225,0	41,36%
Вноски в общия бюджет на ЕС	1 083,4	1 193,1	109,7	10,13%

Източник: ФС, по данни на МФ

Разходите за втора поредна година се увеличават с над 14% и през 2019 г. достигат 45.2 млрд. лв. (в абсолютна сума увеличението е с 5 685 млн. лв. спрямо 2018 г., като 40% от тях са за капиталови разходи). Темпът на ръст на разходите отново изпреварва ръста на приходите (11%) и на номиналния растеж на БВП (8.2%). **Делът на разходите в БВП се увеличава с над 2 пр.п. - от 36% през 2018 г. до 38,1% през 2019 г.**

Увеличение се наблюдава при всички разходи с изключение на лихвените, които намаляват общо с 5,7% (спадът се дължи основно на вътрешните лихви). Прави впечатление изменението в **капиталовите разходи, които се увеличават с 4 пъти по бърз темп от този на текущите разходи - над 40% на годишна база.** Увеличението на капиталовите разходи е свързано основно с транспортни инфраструктурни проекти (изграждането на нови участъци от АМ "Хемус" и АМ „Европа“, както и за ремонти на съоръжения на АМ „Тракия“, АМ „Хемус“ и др.) и инвестиционни проекти в сферата на отбраната.

На второ място по относителен ръст са разходите за субсидии с 27%. При субсидиите нарастването спрямо 2018 г. се дължи на разходите, свързани с промените в Закона за енергетиката.

Разходите за персонал също растат с по-бърз темп от този на БВП, при което техният дял се увеличава от 8% на 8,5%. Предпоставка за това увеличение са предприетите мерки в политиката по доходите, а именно увеличаване на заплатите в бюджетната сфера с 10% и възнагражденията на педагогическия персонал с 20%.

4. Анализ на изпълнението на Консолидираната фискална програма през 2019 г.

Фискалната 2019 г. се характеризира със слабо преизпълнение на приходната част, докато в разходната част се реализира по-съществено неизпълнение, което е и причината за по-ниския от планирания дефицит. Фискалната позиция на страната ни се влошава спрямо 2018 г. когато салдото по КФП беше положително в размер на 135 млн. лв.

Размерът на фискалният резерв към 31.12.2019 г. е 8,8 млрд. лв., което надхвърля определения по чл. 67 на ЗДБРБ за 2019 г. минимален размер от 4,5 млрд. лв., но намалява спрямо 2018 г. с 560 млн. лв.

Табл. 6. Изпълнение на приходите по КФП през 2019 г.

КОНСОЛИДИРАН ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ (млн.лв.)	План 2019	Актуал. План 2019	Отчет 2019	Отклонение, млн. лв.	Откло- нение, %
Приходи и помощи	43 857,0	43 857,0	44 048,6	191,6	0,4%
Данъчни приходи	34 546,1	34 546,1	35 280,6	734,5	2,1%
Преки данъци	16 939,2	16 939,2	17 261,8	322,6	1,9%
Данъци върху печалбата	2 675,9	2 675,9	2 695,2	19,3	0,7%
Данък върху доходите на физическите лица	3 884,0	3 884,0	4 019,7	135,7	3,5%
Социално и здравно- осигурителни вноски	10 379,3	10 379,3	10 546,9	167,6	1,6%
Косвени данъци	16 437,3	16 437,3	16 847,7	410,4	2,5%

Данък върху добавената стойност	10 830,0	10 830,0	11 086,1	256,1	2,4%
Акцизи и пътна такса	5 330,7	5 330,7	5 486,0	155,3	2,9%
Мита и митнически такси	236,9	236,9	230,9	-6,0	-2,5%
Други данъци	1 169,6	1 169,6	1 171,1	1,5	0,1%
Данък върху застрахователните премии	39,7	39,7	44,7	5,0	12,6%
Неданъчни приходи	6 627,6	6 627,6	6 303,3	-324,3	-4,9%
Помощи	2 683,3	2 683,3	2 464,7	-218,6	-8,1%

Източник: ФС по данни на МФ

От данните в Табл. 6. се вижда, че през 2019 г. са събрани 191,6 млн. лв. повече приходи от планираните. Преизпълнението представлява 0,4% спрямо плана. Това показва, че планирането на приходната част през 2019 г. се е подобрило значително (и то най-вече при преките данъци), тъй като през 2018 г. отклонението беше в рамките на +3,8%. Приходите от ДДФЛ са преизпълнени с 3,5%, а през 2018 г. бяха преизпълнени с над 8%, а при социалните осигуровки преизпълнението намалява от 3,6% през 2018 г. до 1,6% през 2019 г. При здравните осигурителни вноски по бюджета на НЗОК преизпълнението е по-голямо – 2,9%, а социалните осигурителни вноски по бюджета на ДОО са преизпълнени с 1,2%.

Отчетените данъчни приходи са със 734 млн. лв. повече от планираните, но като дял от БВП те се увеличават съвсем минимално – от 29,68% по план при БВП в размер на 116 412 млн. лв. на 29,73% по отчет при БВП в размер на 118 669 млн. лв., т.е. с 0,05 пр. п. Това означава, че преизпълнението на данъчните приходи се дължи предимно на по-високия от очаквания номинален размер на БВП.

При отделните компоненти отклонението е различно, но най-съществено е при помощите, при неданъчните приходи и при някои данъци като ДДФЛ. При неданъчните приходи са събрани 324 млн. лв. по-малко – отклонение от плана с -4,9%. Основната причина е, че не стартира тол системата и не постъпиха очакваните 215 млн. лв. приходи от тол такси.

Неизпълнение се отчита и при помощите в рамките на 8%, което означава, че очакванията са били за по-добро усвояване на средствата от ЕС. **Въпреки, че**

номиналният размер на помощите е по-висок от този през 2018 г., темпото на ускоряване в усвояването се забавя съществено през 2019 г., което е тревожно с оглед приближаващия край на програмния период 2014-2020 г.

Табл. 7. Изпълнение на разходите по КФП през 2019 г.

КОНСОЛИДИРАН ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ (млн.лв.)	План 2019	Актуал. План 2019	Отчет 2019	Отклонение, млн.лв.	Откло- нение %
Общо разходи , вкл. вноса в ЕС	44 456,8	46 289,6	45 201,0	-1 088,6	-2,3%
Общо разходи, без вноса в ЕС	43 174,7	45 007,5	44 007,9	-999,6	-2,2%
Текущи разходи	36 453,7	36 453,7	36 402,7	-51,0	-0,14%
Текущи нелихвени разходи	35 784,5	35 784,5	35 753,9	-30,6	-0,08%
Персонал	9 456,4	9 456,4	10 042,2	585,8	6,2%
Издръжка	4 987,0	4 987,0	4 649,2	-337,8	-6,77%
Субсидии	3 937,0	3 937,0	3 813,3	-123,7	-3,14%
за нефинансови предприятия и организации с нестоп. цел	3 815,7	3 815,7	3 642,9	-172,8	-4,5%
за финансови институции	0	0	0,4	0,4	
за осъществяване на здравна дейност и медиц. помощ	121,3	121,3	170,0	48,7	40%
Лихви	669,2	669,2	648,8	-20,4	-3,0%
Външни лихви	455,9	455,9	445,0	-10,9	-2,4%
Вътрешни лихви	213,3	213,3	203,8	-9,5	-4,5%
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	17 395,1	17 395,1	17 249,2	-145,9	-0,8%
Капиталови разходи и прираст на държавния резерв	6 721,0	8 553,8	7 605,2	-948,6	-11,1%
Вноса в общия бюджет на ЕС	1 282,1	1 282,1	1 193,1	-89,0	-6,9%

Източник: ФС по данни на МФ

Изпълнението на разходите е 97,6%, спрямо актуализирания разчет за 2019г. Неизпълнение е отчетено при всички разходи, с изключение на разходите за персонал, които превишават плана с 6,2%. Спестяванията от другите елементи на

разходите покриват превишението за персонал и в крайна сметка реализираните разходи са с 1 млрд. лв. по-малко от предвидения размер.

Изпълнението на социално-осигурителните разходи е много близко до планираното (99,2%). Отчетените разходи възлизат на 17 249,2 млн. лв., като 9 900,8 млн. лв. от тях са за пенсии. Разходите за пенсии са изпълнени на 98,7%. Здравно-осигурителните плащания възлизат 4 208,9 млн. лв. и са 99,2 % от планираните разходи.

Изпълнението на текущите разходи е 99,9%, но при капиталовите разходи се отчита съществено неизпълнението (11%).

5. Изпълнение на дискреционните приходи и разходи през 2019 г.

Нова част в доклада по отчета за изпълнението на държавния бюджет е информацията за изпълнението на дискреционната политика на правителството (което беше една от препоръките на Фискалния съвет в предходното ни становище). Реализираните дискреционни приходи са в размер на 1 262,5 млн. лв., като половината от тях се дължат на приходите по Фонд „Сигурност на енергийната система“. Данните показват общо неизпълнение на приходните дискреционни мерки с 8,7% (121 млн. лв.), основен принос за което имат нереализираните приходи от тол системата, стартирането на която беше отложено за 2020г. Очакваните приходи от тол такси възлизаха на 215,3 млн. лв. Почти всички останали дискреционни мерки са преизпълнени.

Реализираните дискреционни разходи са в размер на 4 200 млн. лв., като най-значимото перо са разходите за придобиване на нови тип боен самолет (осем изстребителя F-16), които възлизат на 2 187,7 млн. лв. Изпълнението на разходите е на 94,4% спрямо плана, тъй като не са реализирани 131 млн. лв. за бойна техника за батальонни групи, заради забавяне в обществената поръчка и разходите за тол системата са реализирани частично (60%).

6. Изпълнение на държавния бюджет за 2019 г.

6.1. Приходи

Номиналният размер на отчетените през 2019г. приходи по държавния бюджет възлизат на 26 006,2 млн. лв. при планирани в ЗДБРБ 25 693,3 млн. лв., т.е. налице е **преизпълнение в рамките на 1,2%**, което се дължи на данъчните приходи.

Постъпленията от данъци по държавния бюджет за 2019 г. са в размер на 23 692,8 млн. лв., което представлява изпълнение от 102,4 % на планираните нива за 2019 г. и увеличение от 8,7 % спрямо 2018 г. Постъпленията от косвени данъци за 2019 г. възлизат на 16 847,7 или 102,5 % спрямо предвидените в ЗДБРБ за 2019 г. Приходите от преки данъци за 2019 г. са в размер на 6 694 млн. лв. или 102,4 % спрямо разчета за годината. Постъпленията от други данъци са в размер на 150,9 млн. лв. или 94,9 % от разчета за годината.

Неизпълнение на планираните неданъчни приходи се отчита през 2019г. – събраните приходи възлизат на 2 218 млн. лв., което е 86,6% спрямо плана. Като причина за неизпълнението се сочи същата както от 2018г., а именно нереализираната концесия на летище „София“ и съответно неполучено концесионно плащане.

Постъпилите помощи и дарения по държавния бюджет през 2019 г. са в размер на 96 млн. лв. и са по бюджетите на министерствата и ведомствата.

6.2. Разходи

Разходите по държавния бюджет (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската в бюджета на ЕС) за 2019 г. са в размер на 26 923,7 млн. лв., което представлява **96,4 % изпълнение на разчетите** в ЗДБРБ за 2019 г. При съпоставяне на разходите по държавния бюджет през 2019 г. с предходната година се наблюдава **ръст на разходите с 13 %** или с 3 103 млн. лева, като основната причина за това са допълнителните разходи по бюджета на Министерство на отбраната във връзка с придобиването на нов тип боен самолет за нуждите на българските ВВС.

Размерът на нелихвените разходи по държавния бюджет (без трансферите за др. бюджети и вноската в ЕС) през 2019 г. е 13 866,4 млн. лв. Тази сума се равнява на 95,5 % от планираните средства. Текущите нелихвени разходи са изпълнени на

96,6% от планираните и са в размер на 9 485,1 млн. лева. Капиталовите разходи и нетният прираст на държавния резерв са в размер на 4 361,1 млн. лв. и изпълнението при тях е 94,5%.

Лихвените плащания по държавния бюджет за 2019 г. са в общ размер на 611,3 млн. лв. или 96,5 % от предвидените за годината.

Изплатената вноска на България в общия бюджет на ЕС за 2019 г. възлиза на 1193,1 млн. лв. и е с 89 млн. лв. по-малка от очакваната.

Предоставените трансфери/субсидии от държавния бюджет за други бюджети са изпълнени на 98% и включват:

- 1) нетни трансфери/субсидии и временни безлихвени заеми, предоставени на общините, в размер на 4 570,6 млн. лв., в т.ч. бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за 2019 г. възлизат на 4 298,9 млн. лв., в т.ч. обща субсидия за делегирани от държавата дейности 3 351 млн. лв., общо трансфери за местни дейности 332,2 млн. лв., целеви субсидии за капиталови разходи в размер на 157,8 млн. лв., получени от общини други целеви трансфери от ЦБ – 457,8 млн. лв. и възстановени трансфери (субсидии) за ЦБ в размер на (-3,6) млн. лева.
- 2) здравни и социалноосигурителни фондове – 5 260,3 млн. лв., което представлява 93,0 % от годишния разчет;
- 3) други автономни бюджети (ДВУ, БАН, ССА, БНТ, БНР и БТА) – 847,9 млн. лева;
- 4) сметки за средства от ЕС – 534,9 млн. лв., в т. ч. общият размер на трансферите от ЦБ е 331,6 млн. лв. - за Национален фонд са предоставени 330,6 млн. лв. и за Държавен фонд „Земеделие” – Разплащателна агенция – 1 млн. лева.

Общият им размер е 11 253 млн. лв. или 98 % от планираните в ЗДБРБ за 2019 г., т.е. изпълнението в много висока степен отговаря на планираните стойности.

6.3. Салдо по държавния бюджет за 2019 г.

Държавният бюджет за 2019г. приключва с дефицит в размер на 917,6 млн. лв. (0,8% от БВП), което е с 1,3 млрд. лв. по-малко от предвидения с актуализацията на бюджета дефицит в размер на 2 231,9 млн. лв.

7. Държавен дълг

7.1. Размер и динамика на държавния дълг

В края на 2019 г. номиналният размер на държавния дълг е на стойност 22,0 млрд. лв. Макар и със значително по-бавен темп през годината продължава тенденцията от 2018 г., като се наблюдава **намаление в общия размер на държавния дълг с 0,1 млрд. лв.**

През 2019 г. годишните разходи по обслужване на дълга са в размер на 1 808,6 млн. лв. (422,3 млн. лв. по-малко спрямо 2018 г.), в т.ч. главници в размер на 1 200,4 млн. лв. (380,8 млн. лв. по-малко спрямо 2018 г.) и лихви – 608,2 млн. лв. (41,5 млн. лв. по-малко спрямо 2018 г.).

Динамиката на размера на държавния дълг към края на 2019 г. се обуславя от:

- Поемане на нов вътрешен държавен дълг под формата на ДЦК в размер до 1 млрд. лв.;
- Плащания по вътрешния дълг – 1 104,9 млн. лв. (920,3 млн. лв. погашения и 184,6 млн. лв. лихви);
- Плащания по външния дълг – 703,7 млн. лв. (280,1 млн. лв. погашения и 423,6 млн. лв. лихви).

7.2. Изпълнение на дълговите ограничения, заложиени в ЗДБРБ за 2019 г.

Управлението на държавния дълг следва да се осъществява в съответствие с предвидените дългови ограничения в Закона за държавния бюджет на Република България. За 2019 г. те са:

- съгласно чл. 67. от ЗДБРБ за 2019 г. максималният размер на държавния дълг към края на годината е 22,2 млрд. лв. (при ограничение съответно от 23,5 млрд. лв. за 2018 г. и 23,9 млрд. за 2017 г.);
- съгласно чл. 68., ал. 1. от ЗДБРБ за 2019 г. максималният размер на новия държавен дълг, който може да бъде поет през годината, е до 1 млрд. лв. (при същото ограничение за 2018 г., и 1,2 млрд. лв. за 2017 г.);
- съгласно чл. 72 от ЗДБРБ за 2019 г. максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да бъдат поети през годината е 0,2 млрд. лв. (при ограничение съответно от 0,7 млрд. лв. за 2018 г. и 0,9 млрд. за 2017 г.).

Държавният дълг към края на 2019 г. е в размер на 22 млрд. лв. и е под прага на предвиденото в ЗДБРБ за 2019 г. дългово ограничение от 22,2 млрд. лв. Той представлява 99,0% от ограничението. През 2018 г. нивото му е 94% от лимита, а през 2017 г. – 98,3%. Изменението на размера на държавния дълг за периода 2015-2018 г. е представено на следващата графика.

Източник: ФС по данни на МФ

7.3. Структура на държавния дълг

От общия номинален размер на държавния дълг (22,02 млрд.лв.) външният дълг се равнява 16,54 млрд.лв., а вътрешният – на 5,48 млрд. лв. След съществено изменение на структурата през 2018 г. (намаление на вътрешния държавен дълг от

28,5% до 24,7% и увеличение на външния държавен дълг от 71,5% до 75,3%) през 2017 г. се наблюдават минимални изменения. Делът на вътрешния държавен дълг се увеличава от 24,7% в края на 2018 г. до 24,9% в края на 2019 г., а на външния намалява от 75,3% до 75,1%. Тази промяна е вследствие на поемането на нов вътрешен държавен дълг, който е насочен към погасяване както на вътрешен, така и на външен дълг.

През 2019 г. е изплатен изцяло дългът в щатски долари. Дългът, деноминиран в евро, намалява (под 80%) за сметка на увеличението на дълга, деноминиран в лева (който достига ниво от 20%). Дългът в други валути остава на нивото от 2018 г. – 0,5%.

Продължава тенденцията за повишаване на дела на дълга с фиксирани лихвени проценти – до 96,9%.

През 2019 г. се наблюдава **изменение в матуритетната структура**, като водещ дял вече има дългът с матуритет от 1 до 5 години (спрямо 2018 г., при която преобладава дългът с матуритет от 5 до 10 години). Това се обуславя от увеличението му с 10,8 пр. п. на фона на намаление от 14,5 пр. п. при дълга с матуритет от 5 до 10 години. При дълга с матуритет до 1 г. и над 10 г. се наблюдава увеличение. Продължаващата тенденция за увеличаване на дълга с матуритет от 1 до 5 години е възможно да обуслови **повишаване на ликвидния риск**.

При структурата по видове инструменти доминират ДЦК с 83,8% - минимално повишение спрямо 2018 г. (83,5%).

В структурата на държавния заем по видове кредитори с най-голям относителен дял е дългът към Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), който се повишава от 65,4% през 2018 г. до 67,0% през 2019 г. Той е следван от Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР). При него продължава тенденцията за значително намаляване. Наблюдава се понижение от 26,9% до 22,6%. Дългът към други кредитори бележи ръст от 7,7% през 2018 г. до 10,4% през 2019 г.

7.4. Лихвени разходи по държавния дълг

През 2019 г. **продължава тенденцията за намаляване на размера на лихвените плащания както в номинално изражение, така и като дял от БВП.**

Лихвените плащания по държавния дълг през 2019 г. са в общ размер на 608,2 млн. лв. – 96% от заложените в ЗДБРБ. В следващата таблица е представена динамиката на лихвените плащания за периода 2016-2019 г.

Табл. 9. Изменение на лихвените плащания по държавния дълг за периода 2016-2019 г.

млн. лв.	2016	2017	2018	2019
Лихвени плащания по държавния дълг	692,7	755,6	649,8	608,2
Заложени лихвени плащания в ЗДБРБ	773,9	792,9	684,3	633,3
Изпълнение на разходи за лихви	89,5%	95,3%	95,0%	96,0%
Лихвени разходи към БВП	0,74%	0,75%	0,60%	0,51%
БВП	94 130	101 043	107 925	118 625

Източник: ФС по данни на МФ

И през четирите години на анализ, лихвените плащания като дял от БВП остават под 1%, като в края на 2019 г. съотношението приближава 0,5%.

7.5. Държавногарантиран дълг

През 2015-2017 г. се наблюдава тенденция за нарастване на държавногарантирания дълг. През 2018 г. тази тенденция се прекъсва и започва понижение на неговия размер. Към края на 2019 г. държавногарантираният дълг отбелязва спад с 10,5% – до 1,7 млрд. лв. (спрямо 1,9 млрд. през 2018 г.). Намалението на размера на дълга през 2018г. се дължи на извършени погашения по действащи държавногарантирани заеми през годината. През 2018 г. е издадена държавна гаранция до валутната равностойност на 215 млн. лв.

Промени в структурата на държавногарантирания дълг се наблюдават по отношение на видовете кредитори и лихвите. В края на 2019 г. дългът към МБВР и ЕБВР се изравнява и увеличава – съответно до 34,0% и 33,9%, т.е. продължава тенденцията от 2018 г. При лихвената структура се запазва повишаването на дела на дълга с фиксирани лихвени проценти за сметка на плаващи.

8. Съответствие с фискалните правила

Представените в Табл. 12. фискални правила са регламентирани в Закона за публичните финанси и Фискалният съвет следи за тяхното спазване.

Табл. 12. Съответствие с фискалните правила през отчетната 2019 г.

Фискално правило	Нормативна регламентация	Изискване	Отчет за 2019 г.	Заклучение
Фискално правило по отношение на структурния баланс на сектор „Държавно управление“	Чл. 23, ал. 2 от ЗПФ	> -1% от БВП	2,1% от БВП	Спазено
Фискално правило по отношение на салдото на сектор „Държавно управление“	Чл. 25, ал. 2 от ЗПФ	> -3% от БВП	2,1% от БВП	Спазено
Фискално правило по отношение на ръста на бюджетните разходи	Чл. 26 от ЗПФ	< референтния растеж на потенциалния БВП		България изпълнява СБЦ и не е длъжна да спазва това правило
Фискално правило по отношение на салдото по КФП	Чл. 27, ал. 4 от ЗПФ	> -2% от БВП	-1% от БВП	Спазено
Фискално правило по отношение на максималния размер на разходите по КФП	Чл. 28 от ЗПФ	< 40% от БВП	38,1% от БВП	Спазено
Фискално правило по отношение на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“	Чл. 29 от ЗПФ	< 60% от БВП	20,4% от БВП	Спазено

Източник: ФС

Както е обобщено в таблицата **законовите изисквания към фискалната рамка са изпълнени през отчетната 2019 г.** България е задължена да спазва изискванията на Превантивната част на Пакта за стабилност и растеж, която включва дефиниране и постигане на средносрочна бюджетна цел, спазване на ограничение за растеж на разходите и подготовка на програми за конвергенция за страните извън еврозоната. По-долу ще разгледаме по отделно как се спазва всяко от фискалните правила.

7.1. Фискални правила за структурния дефицит на сектор „Държавно управление“

Съгласно чл. 23 на ЗПФ средносрочната бюджетна цел за структурния дефицит на сектор „Държавно управление“ на годишна основа може да надхвърля 0,5 на сто от БВП, но не повече от 1 на сто, при условие че размерът на консолидирания дълг на сектор "Държавно управление" е под 40 на сто от brutния вътрешен продукт и рисковете от гледна точка на дългосрочната устойчивост на публичните финанси са ниски. Поради ниския размер на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“ (под 40% от БВП) се приема, че СБЦ на България е -1% от БВП.

За да се установи дали СБЦ е постигната, се използва индикаторът за структурен баланс. Той е изчислен съгласно Общата методология на ЕС (Commonly agreed methodology) за циклично приспособения бюджетен баланс. При изчисляването на структурния баланс бюджетният баланс се изчиства от цикличното влияние на икономическата активност и от ефекта на еднократните мерки на правителството. Вследствие на това структурният баланс отразява правителствената политика и е точен показател за ефекта на действията на правителството върху икономиката.

Структурният бюджетен баланс на сектор „Държавно управление“ през 2019г. възлиза на 2.1% от БВП, което е **значително над средносрочната бюджетна цел**, определена в чл. 23, ал. 2 на ЗПФ. През последните 3 години България преизпълнява средносрочната бюджетна цел на страната за структурен баланс от -1% от БВП.

7.2. Фискално правило за дефицита на сектор „Държавно управление“

Съгласно чл. 25, ал. 2 на ЗПФ дефицитът на сектор "Държавно управление" на годишна основа, изчислен въз основа на методологията на Европейската система от национални и регионални сметки на Общността, не може да надвишава 3 на сто от БВП. Съгласно чл. 27, ал. 4 от ЗПФ годишният бюджетен дефицит по консолидираната фискална програма, изчислен на касова основа, не може да надвишава 2 на сто от brutния вътрешен продукт. **Разпоредбите на чл. 25, ал. 2 на Закона за публичните финанси по отношение на салдото на сектор „Държавно**

управление” за 2019 г. са изпълнени, тъй като съгласно данните в априлските Нотификационни таблици за дефицита и дълга на сектор „Държавно управление“ бюджетното салдо за 2018 г. е положително в размер на 2.1 % от БВП. **Разпоредбите на чл. 27, ал. 4 на Закона за публичните финанси по отношение на салдото по КФП също са изпълнени за 2019г.**, тъй като салдото по КФП на касова основа възлиза на -1% от БВП.

7.3. Фискално правило за ръста на бюджетните разходи

Ограничението за ръст на разходите е дефинирано като фискално правило в ЗПФ, чл. 26, съгласно който годишният ръст на разходите не следва да надхвърля референтния растеж на потенциалния брутен вътрешен продукт, като обхватът на разходите и методологията за изчисляване на референтния растеж на потенциалния брутен вътрешен продукт се определят съгласно изискванията на ЕК. Дефинирани са и определени изключения, които допускат по-висок растеж на разходите спрямо референтния.

Според изчисленията на ЕК, представени в Ръководството⁴ към Пакта за стабилност и растеж, референтният растеж на потенциалния БВП за 2018 г. възлиза на 2,7 %. България продължава да преизпълнява заложената средносрочна бюджетна цел и през 2019 г., следователно **не е длъжна да спазва ограничението за ръста на разходите**, изчислено по общата методология за т. нар. бенчмарк на разходите. Според Ръководството: „Страните, които са надхвърлили средносрочната бюджетна цел, не трябва да бъдат оценявани за спазване на референтния критерий за разходите, стига средносрочната цел да бъде запазена“. Освен това: „При оценка на спазването на изискванията и в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета отклонението от референтния показател за разходите като цяло се изключва, ако държавата членка е превишила средносрочната бюджетна цел, основаваща се на структурния баланс“.

⁴ Vademecum on the Stability and Growth Pact, Edition 2018, European Commission

7.4. Фискално правило за салдото по консолидираната фискална програма

Съгласно разпоредбите на чл. 27, ал. 4 на Закона за публичните финанси дефицитът по КФП на касова основа не може да надвишава 2,0 на сто от БВП. На база на годишните отчети за касовото изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет салдото по КФП за 2019 г. е отрицателно (дефицит) в размер на 1 на сто от БВП. В този смисъл **разпоредбите на чл. 27, ал. 4 са изпълнени.**

7.5. Фискално правило за максималния размер на разходите по консолидираната фискална програма

Това правило ограничава т. нар. „размер на държавата“ или размера на публичния сектор. Според икономическата теория по-големият размер на държавата намалява потенциала за икономически растеж и ограничава икономическата активност. Поради това прекалено големият размер не е желателен. Ограничението за размер на държавата е наложено единствено за общите разходи по КФП (чл. 28 от ЗПФ), но не и за сектор „Държавно управление“, но независимо от това **Фискалният съвет счита, че този индикатор е добре да се следи и в двата обхвата.**

Съгласно разпоредбите на чл. 28 от Закона за публичните финанси разходите по консолидираната фискална програма не могат да надвишават референтната стойност от 40 на сто от БВП. На база на обобщените годишни отчети за касовото изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет общите разходи (вкл. вноската на Република България в общия бюджет на ЕС) по КФП за 2019 г. представляват 38,1 на сто от БВП, което **съответства на посочената разпоредба.**

7.6. Фискално правило за консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“

През 2019 г. фискалното правило по чл. 29 от Закона за публичните финанси относно номиналния размер на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“, който към края на всяка година не може да надвишава 60 на сто от

брутния вътрешен продукт е спазено, запазвайки се далеч под горния праг на Маастрихтския критерий за конвергенция. По предварителни данни, съгласно априлските Нотификационни таблици за дефицита и дълга към края на 2019 г. стойността на индикатора, определящ степента на държавна задлъжнялост и един от основните критерии за конвергенция – показателят „консолидиран дълг на сектор „Държавно управление“/БВП“ достига до ниво от около 20,4 % (при 22,3 % през 2018 г.). На база на отчетените данни за показателя **изискванията на чл. 29 от ЗПФ са изпълнени.**

Фискалният съвет, счита че доколкото е налична адекватна информация за точното изчисляване на фискалните правила, предвидени по закон, те са изпълнени и спазени при изпълнението на Консолидираната фискална програма за 2019 г.

9. Заключение

Първоначалният план предвижда дефицит по КФП в размер на 0,6 млрд. лв., но с направената бюджетна актуализация в разходната част, очакваният дефицит се увеличава до 2,433 млрд. лв. Отчетните данни показват номинално **подобрене в бюджетното салдо** на страната ни в процеса на изпълнение на бюджетната година с 1,3 млрд. лв., при което дефицитът се свива до 1,152 млрд. лв. (1% от БВП).

Приходната част е слабо преизпълнена, като до голяма степен това явление се дължи на по-високия номинален размер на БВП спрямо очаквания. В разходната част се реализира по-съществено неизпълнение, което е и **причината за по-ниския от планирания дефицит.** В тази връзка Фискалният съвет препоръчва подобряване на методиката за прогнозиране на номиналния растеж на БВП с оглед по-точното планиране на приходите и разходите в държавния бюджет.

Включената информация за изпълнението на планираните дискреционни приходи и разходи в доклада по отчета за изпълнението на държавния бюджет **подобрява информираността на обществото** за ефектите от водената

целенасочена фискална политика на правителството, което беше и една от препоръките на Фискалния съвет.

Общият размер на държавния дълг намалява както в номинална стойност, така и като процент от БВП. При равни други условия такива обстоятелства биха повишили доверието на чуждестранните инвеститори, което ще спомогне за повишаване на преките чуждестранни инвестиции. Тенденцията за повишаване на дълга с матуритет от 1 до 5 години е възможно да **предпостави ликвиден риск** в средносрочен план.

Фискалният съвет счита, че управлението на държавния дълг през 2019 г. е в синхрон с осигуряване на финансова стабилност и гарантиране на фискалния резерв. Съветът **потвърждава покриването на всички критерии и спазването на всички изисквания** по ЗДБРБ за 2019 г., Закона за публичните финанси, Закона за държавния дълг и Стратегията за управление на държавния дълг. Тенденцията към редуциране на дълга създава допълнителен потенциал за реализиране на реформи и повишаване качеството на публичните финанси.

Данните в предоставените за съгласуване документи показват, че са **изпълнени изискванията на числовите фискални правила**, дефинирани в Закона за публичните финанси.

На база гореизложеното Фискалния съвет на България съгласува изцяло предложените от Министерство на финансите:

Отчет за изпълнението на държавния бюджет за 2019 г., както и свързания с него Доклад;

Годишен отчет за състоянието на държавния и държавногарантирания дълг към 31.12.2019 г. и

Годишния доклад и отчет за дейността на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система за 2019 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ФИСКАЛНИЯ СЪВЕТ:

ПРОФ. Д-Р БОРИС ГРОЗДАНОВ